

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Bárvárh Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Márczius 15.

Százezerszer, meg ezerszer légy üdvözölve te virágot fakasztó március, mely nem csak az alvó természetet, de a szunyadó emberiséget is felébreszted mély álmából. Oh csak lengedezz tovább is te tavaszi zephir, szabadság levegője.

Historiai nevezetességű nap küszöbén állunk!

Ezernyolczszáznegyvennyolcz márczius tizenötödikének évfordulóját megünnepelni készülünk.

Aranybetűkkel jegyezte be Clio e nap eseményeit a magyar történelem könyvébe. És méltán, mert a lethargikus álomba merült nemzet fölébredt; dalnokai hívására megmozdult s megrázva bilincseit, melyet a zsarnok önkény rakott a mélyen alvóra, mint ifju óriás tépte szét azokat.

A szabadság szellője lengett végig a vén Európán, hogy lágy susogásával meglegyintve az alvó nemzeteket, felébressze.

Megrepedt a szabadság tavaszi szellőjének lágy fuvalmára a jégburok s az enyhe lég belélegzésével megdagadt a kebel, ökölbe szorult a kéz, hevesebben dobant meg a szív s a tovaszálló tavaszi szél egy szent fogalmat röpitett világgá:

Szabadság, egyenlőség, testvériség!

S mit évek hosszú sora meg nem birt teremteni, azt meghozta egy nap, 1848 márczius 15-ike!

Szabadság! Ezt szomjazta a rabigába hajtott nemzetek legtöbbsze a vén Európában s a tavasz enyhe szellője meghozta számukra a sovárgott szabadságot!

A tespedő nemzetnek új életerőt kölcsönzött, megmozgatta az ereken megaludni készülő vért s bűvös csókjával homlokát érintve fölébresztette a nemzetet. Füléhez vitte a nemzeti dalt, a dörgő szöveget:

„Talpra magyar! . . .”

És talpra állott a nemzet apraja, nagyja! . . .

Kimondatott a nemzet kívánsága, melyet a lelkes márcziusi ifjuság 12 pontba foglalt össze s a békóba vert sajtót megszabadítva minden lánczától, ezer meg ezer példányban röpiült a lelkes tömeg közé:

Mit kíván a magyar nemzet? . . .

Egy szent érzés tartotta fogva az embereket, hevítette keblüket: a honszeretet!

A szabadság bűvös csókjától ittassá lett tömeg arcán ott sugárzott az öröm a csillogó szemek visszatükrözték a lélek világban végbemenő eseményeket.

Baráttá lett az ellenség s a bársony ölekezett a daróczczal, mert szabadság, egyenlőség, testvériség volt a jelszó! A válsz falak leomlottak. S mint a fogva tartott sas, midőn visszanyeri a sovárgott édes szabadságot és csattogtatja a légben szárnyait, úgy örült a nemzet.

És Clio elővette sokáig nyugvó vésőjét és bevészte az utókor számára, mint historikus napot: 1848. márczius 15-ikét.

Ha említeni halljuk e napot, kigyulnak arcunkon a lelkesedésnek piros rózsái, fellobog szemünkben az öröm lángja s keblünket dagasztja egy szent érzélem: a hazaszeretet!

Dicső kor! Dicső napok! Világra szóló események hosszú lánczolata vonul el lelki szemeink előtt s a lelkesedés szent pillanatában, az ihlettől megszállott emberek ajkán még felhangzik a dal és viszhangzik tovább a lelkekben örökké a gyujtani soha meg nem szünő nóta: „ . . . Ha még egyszer azt izeni, Mindnyájunknak el kell menni! . . .”

Márcziusi szellő hozta, tavasszal fogamzott a magyar szabadság s azért légy üdvözölve márczius idusa!

Lánczra füzött sasok szabadokká lettek s az önkényuralom romjain új idők számára új épületek emeltettek!

Ezért vagy kedves nekünk magyaroknak márczius idusa. Menj, leheld csókotat tespedő nemzetek homlokára s kiáltd fülébe szent szöveget: szabadság, egyenlőség, testvériség!

Ti pedig polgártársak, jertek és ünnepejtek a nagy nap évfordulóját: márczius 15-ikét! E napon egy szívvel lélekkel zengje ajkunk, hogy Isten áld meg, Isten óvd meg a Magyart!

Olcsó árak!

Uri, Női Divat és Férfiszabó üzlet

Megérkeztek a legdivatosabb Női ruha kelmék.

Óriási választék a legdivatosabb Női felöltők Raglánok és köpenyekben.

HEISLER FERENCZ és TÁRSA diváruháza a Békához SZIGETVÁROTT.

Portos kiszolgálás!

Szigetvár nevezetességei.

1689. márczius 14.

Kérded türelmes olvasó, hogy mi köze van ennek a dátumnak Szigetvár nevezetességeihez? Röviden megmondom: ekkor szabadult föl Szigetvár teljesen a 122 és fél évig tartó török hódoltság alól. Nevezetes tehát e nap akár mint elmúlt nagy esemény időpontját tekintjük azt, akár arra gondolunk vele kapcsolatban, hogy te nyájas olvasó, ki nagyra vagy Szigetvár történelmi múltjával, nem tudtad vagy elfelejtetted, de köllően semmi esetre sem méltatad e dátum jelentőségét.

Budapesten minden évben megünneplik Buda visszavételét a töröktől. Lehet hogy ezt a szép példát máshol is követik, hisz elég nagy része hazánknak állott török hódoltság alatt, nálunk azonban nem látják szükségesnek, hogy megünnepeljék Szigetvár felszabadulását a török járom alól.

Szentelj hát te nyájas olvasó pár percet ez esemény emlékének, méltasd figyelmre ezt a néhány sort, melyben elmondom Szigetvár visszavételének történetét. Nem nekem tész szíveséget vele, csupán kegyeletos szívedről és érdeklődésedről tanulskodol.

Mikor már a török hatalma kezdett gyöngülni, egyre tesznek kísérleteket a kezében levő várak, városok visszavételére s így hát Szigetvár sem marad ki a kísérletekből.

1684-ben valami *Probenz* nevű ember bejut Szigetvárra és fölrobbantja a puskaporos tornyot. Ezután több ízben nyugtalanítják a törököt. *Makár* János, kinek Pécs visszavételében jelentékeny szerepe van, 1686-ban kisebb jelentőségű összeütközésben fogyasztja Szigetvár őrseit. Ugyancsak 1686-ban Pécs bevételét után *Thüringen* támadja meg Szigetvárt s a várost jórészen fölégeli. 1687-ben több ízben is folyik a harc városunkért s egyre emésződik a védő török sereg.

Szigetvár visszavétele az olasz eredetű *Vechi* ezredes nevéhez fűződik, ki Pécsről már 1687-től kezdve figyelni és kímélni a szigeti őrseget s annak helyzetét. A török lépésről-lépésre veszi a teret maga alatt, már nincsenek nagyobb haderői e részeken így *Vechi* 1688. ápril. 14-én hozzákezd Szigetvár megvédéséhez.

Az ostrom semmiben sem hasonlít ahhoz a nagy küzdelemhez, mely *Zrinyi* alatt folyt. Szigetvár jelentősége már megszűnt számottevő lenni, a védő és ostromló sereg is csekély számu volt s az ostromló *Vechi* utasítása az, hogy éheztesse ki a törököt s így bírja megadásra.

Vechi tehát apró erősségekkel — blokáddal — vette körül a várost s csak arra ügyelt, hogy azt a külvilágtól elzárja. A körülrzés 1689. elejéig tartott s csak ekkor sikerült elérni, hogy *Haszán*, az utolsó szigeti beg, a vár föladására hajlandónak mutatkozott.

Lipót királyunk 1689. jan. 26-án írta alá a vár föladására vonatkozó okmányt, mely szerint a törökök a várost és várat átadják s addig míg az időjárás és utak meg nem engedik az elvonulást, a városon kívül tanyáznak s a katonák a hadipénztárból fizetést kuznak. 1689. márczius 14-én hagyta el a mindössze 600 főnyi török lakosság és katonaság Szigetvárt és érzékeny bucsu után kocsikon a Dráváig s onnet tutajokon mentek hazafelé.

Szigetvár lakói márcz. 15-én tehát ketős ünnepet ülhetnek: a török járomból való felszabadulás emlékűnnepét s az 1848. márczius 15-ének évfordulóját.

Az izr. nőegylet estélye.

Már lapunk múlt számában jelezük, hogy a saison legsikerültebb mulatsága a nőegylet hangverseny estélye lesz. És jöslatunk be is vált. Nem csalódtunk, mert minden tekintetben kiválóan sikerült. A szereplők művészi előadása, a változatos műsor,

a nőegylet vezetősége és a rendezőség kitarító buzgalma nem várt és nem remélt sikert eredményezett. Nagyszámu közönség hallgatta végig a programot, mely lebilincselte a jelenlevők figyelmét, *Fuchs* Zsuzsi és *Stefán* Gyula zongorajátéka volt a műsor első száma. Szabatos játékkal sok tapsot arattak. *Wieniavszki*, II. D-mol hanversenyszámát hegedün *Klein* Irma városunk szülötte ki (Budapestről) érkezett, adta elő. Játéka valóban művészi és azzal bámulatba ejtette a hallgatóságot. Hatalmas taps és éljenviharral honorálta a közönség élvezetes, lebilincselő játékát, melyet néhány számmal meg kellett toldania. Mi is a legnagyobb elismeréssel szólunk a művésznő elragadó játékáról, ki páratlan ügyességgel kezeli a vonót és nagyon megérdemelte azt a szép óvációt, melyben része volt. Zongorán *Möglich* Elza (Pécs) kíséerte nagy sikerrel. Hoffmann meséiből a „Baba-dalt” és *Káldy* Gyula „Csalogány-dalát” *Maulwurf* Ernőné (Bares) énekelte. Fülbemászó, kellemes hangjával, iskolázott, precíz énekével, könnyed előadásmódjával igen nagy hatást ért el. Zongorán *Dózsa* Sándorné (Bares) kíséerte. Majd *Bali* Sándor „Dobó Kata” című melodramát adta elő sikerülten és tetszést aratva. Zongorán *Kriszt* Béla drné, hegedün *Szabó* István dr., gordonkán *Niedermayer* János (Pécs) kíséerte. A kísérők az elért hatást még növelték. *Niedermayer* János művészi gordonkajátéka következett ezután, kit *Stefán* Gyula kísért zongorán. A műsor méltó befejező pontját *Braca* „Angyal dala” képezte, melyet *Maulwurf* Ernőné énekelte. Hegedün *Szabó* István dr., zongorán *Stefán* Gyula kíséerte. A szereplők mindegyike minden egyes számmal szünni nem akaró tapsot aratott. Előadás után tánc következett, mely a legjobb kedélyhangulatban reggelig tartott. A jelenlevő hölgyek névsorát a rendezőség következőképen küldte be:

Asszonyok: *Batyók* Aladárné (Mozsgó), *Bálványosy* Zoltánné (T. Keresztur), *Dr. Berkes* Mária, *Beck* Dánielné, *Bali* Sándorné, *Baumgartner* Adolfné, *Deutsch* Aladárné, *Dózsa* Sándorné (Bares), *Eckstein* Dávidné,

Vadnay Károly és a forradalom.

Írta: *Beöthy* Zsolt.

(Részlet szerzőnek a Kisfaludy-társaság legutóbbi nagygyűlésén elmondott emlékbeszédéből.)

Komor napokból komor napokba száll vissza emlékezetünk: a „nagy vihartól feldult berkekbe”, melyekben az énekes madarat „enyhe, árnyas rejtek nem fogadta”. És a bujdosásból, kaszárnyákból, kórházakból; börtönökből szállingóztak vissza mégis, fészkeket, új fészkeket rakni, nem maguknak, hanem a magyar szónak, magyar szívnek, magyar jövőnek. E fészkek elseje s az irodalmi élet elevensége, fejlődése, gyarapodása szempontjából legnevezetesebbike Nagy Ignác *Hölgyfutárja* volt, mely még a nagy katasztrófa évének végén, 1849. decembereiben megindult. Ez a lapocská tett kétségki-

vül legtöbbet arra, hogy a Kisfaludy Károlytól megindított fővárosi irodalmi élet, mely a forradalom viharával s a rémuralom borzalmaival megszakadt, régibb íróink új megszólaltatásával s különösen újaknak biztatásával és támogatásával föltámasztva, — új fejlődés, virágzás, országos hatás útjára induljon.

Ebben a tekintetben különösen az 1851. esztendő emlékeztet, melyben egyszerre egész sereg ifju író kerül Pestre: többek közt *Tóth* Kálmán és *Beöthy* László, *Lisznay* Kálmán és *Balázs* Sándor, *Vajda* János, *Szathmáry* Károly és *Kövér* Lajos. *Jókai* Mór nevét is ez az év adta vissza irodalmunknak. Legnagyobb részük Nagy Ignác és vállaltata körül csoportosult s majdnem valamennyien még nemrég karddal szolgálták a hazát; most a régi nagyok biztatására és példájára, új gárdául szervezkedve, tollhoz nyultak, hogy, mint a szomorú napok han-

gulatanak legnagyobb költői tolmácsa mondja: „a jelennek buját édesítvén”, szavukra „fény derüljön és kihajtsa a holt berék”.

Ebbe a körbe, a *Hölgyfutár* körébe érkezett ugyanebben az esztendőben egy gyermekifju, ki erős tehetséggel, erős kötelességérzettel és erős kitartással indult neki az élet munkájának s még nem érte el életének huszadik évét, mikor egy megkezdett pálya romjai s új életútja keresésének tetovái között találta magát. Ama tört pályák ezereinek egyike volt a *Vadnay* Károlyé, melyek szabad hazában szabad pályatért reméltek, vérük hullásával küzdöttek érette s reményeik összeomlásából csak hitök foszlányait menthették meg. Emlekei mind a a tegnapi emlékei voltak, melyek szédítő gyorsan hajszolták egymást lelkében; sorsának minden fordulata, a fordulatok emlékepei szinte csak a kósza villámok fényével világítva meg.

Posztógyári raktárunkba megérkeztek

a legújabb bel- és külföldi tavaszi és nyári férfi-szövet ujdonságok legdúsabb választékban.

Leichner és Fleischer Pécs, Király-utcza. I.
Arad, Szabadság-tér 17.

Epstein Adolfné, Fischmann Adolfné, Ferenc Dávidné, Fuchs Zsigmondné, Fried Nándorné, Fischer Ignáczné, Fischer Kálmánné, Farkas Gyuláné, Freiszberger Gyuláné, Grünhuth Manóné, Dr. Gyárfás Leóné, Dr. Kriszt Béláné, Dr. Kohn Árminné, Kohn Jakabné, Klein Károlyné, Kollin Izidorné, Kardos Gyuláné, Kobza Károlyné, Kertész Miksáné, Krizsán Ferenczné, Kenedi Károlyné (Apáti) Klein Jakabné (Lajosfa), Lewin Dávidné, Maulwurf Ernőné (Bares), Nicsovics Vazulné, Ocsodál Gusztávné, Ribnyanszky Józsefné (Mozsgó), Stern Sándorné, Dr. Szabó Istvánné, Dr. Szily Ádámné, Singer Árminné, Schön Izidorné, Stern Lajosné (Pata), Salamon Jenőné, Dr. Vajda Ignáczné, Volk Miksáné, Valentényi Györgyné, Visy Sándorné, Velvart Árminné (Adorján Pta), Walde Lajosné, Weisz Vilmosné, Weiner Rudolfné, Weisz Mózesné.

Leányok: Ballis Gizella (Ivánczi), Dobszai Zsófi, Farkas Leona, Fischmann Matild, Fischer nővérek, Fuchs Elza (Kaposvár), Fuch Zsuzsi, Grünhuth Olga, Hoffmann Rózsa, Kálmán Irma, Kohn Szerá, Klein Irma (Bpest), Kriszt Leonka, Lewin nővérek, Möglics Elza (Pécs), Nyitrai Margit (N. Kanizsa), Ocsodál Margit, Pápai Elza, Pollák Margit (Pálfa), Schermann Margit, Schner Lujza (Díós Pta), Schlesinger Janka, Siehermann Stefánia (Szeged), Singer nővérek, Walde Hajnalka, Volk nővérek, Weiner Netta, Weisz Bella, Weisz Böske.

Az egyesület vezetősége a rendező bizottságnak szeretetreméltó buzgalmaért ezúton is hálás elismeréssel adózik.

H I R E K.

Pesti rigmusok.

A vénnek lassankint kihálnak,
A mint az évek száma nő,
Egyikre itt, másikra ottan
Borul rá a néma szemfödő.
Minap temettük a „nagyasszonyt“,
Az ősz bajával fiatalt,
Kiráól hajdan Petőfi zengett
Édes, tüzes szerelmi dalt.

Az igazi nagy márciusból
Alig maradt már egynéhány,
És ők is szinte vágyakoznak

Még csak alig került el hazulról. Miskolci otthona, szüleinek házi köre olyan volt mely biztosítani látszott életének külső és belső harmoniáját. Családja régi, köztiszteltben álló és jómódu. Édesatyját, Vadnay Lajost a magán- és közéletben méltó becsülés kísérte. A politikában Széchenyinek hű és okos követője, az irodalomnak lelkes barátja, a jog és a magyar nyelv tudományának maga is buzgó és derék munkása: egy fejlődő fiatal léleknek az élet útjára és útján hivatott vezetője.

Áldott édesanyját emlékiratainak legmelegebb szakaszában így jellemzi: „A férj nem képzelhetett igazabb hitvestársat, a gyermekek jobb anyát, a meghittek hűbb barátját, a cselédek áldottabb háziasszonyát“.

Nyájas bölcsesség és okos szeretet vezették a család egyetlen fiát. A művelt magyar család boldogságába beleeraggyóttak haladó politikai és szellemi életünk sugarai is, melyek korán érték a fejlődő gyermek eleven szellemét. A sorsnak az a ritka kedvezése jutott osztályrészéül, hogy rokonaiban és szüleiházának barátaiban nemesak ösztönzőket és utmutatókat talált, hanem méltó eszményképeket. Az iskolában Palóczy László a viz-

Az örök siri esend után,
Hogy meg ne lássák, meg ne hallják
Másodszor is a nagy vihart,
Melynek villáma ezeréves
Fákat tövestül kiesavart.

A vénnek lassankint kihálnak,
A mint az évek száma nő,
Gyors kerekét forgatja egyre
A rejtelmes, csodás idő.
Kik nekünk szóltak nagy napokról
Elhullanak egymásután . . .
— Oh, egyet — mást az unokáknak
Mi is fogunk mesélni ám ! . . .

Fenő.

— **Az alispán.** Sárközy Béla vármegyénk alispánja, hosszas betegsége után, mint örömmel értesülünk, gyógyultan tért vissza a Délvidékről a megye székhelyére Kaposvárra.

— **A kormány és márczius 15.** A belügyminisztertől rendelet, érkezett Somogyvármegye törvényhatóságához és ebben arra figyelmezteti a törvényhatóságot, hogy márczius 15-ikén a nemzeti ünnepség megtartását mindenütt, ha kérnek, engedélyezni kell. A rendelet szerint a nemzeti ünnepet nem szabad a hatóságoknak meggátolnunk s annak bejelentése okvetlen tudomásul veendő. Megjegyzni azonban a rendelet, hogy márczius idusának megünneplése sehohsem bírhat politikai színezettel s mindennemű tüntetés tilos.

— **Pürim.** Zsidó polgártársainknak vasárnap, e hó 11. és 12.-én lesz a farsangjuk, az ugynevezett „Pürim.“

— **Felkérteünk a következők közlésére.** A nagypénteki Református Társaság ez uton mond köszönetet a református lelkész uraknak azért a nemes buzgalmaért, hogy a társaság jótékonyceļu sorsjegyeinek elhelyezése körül oly lelkesen közreműködnek.

— **Gyujtogató gyermekek.** A közeli Csertő községben Kis Sándor és Tóth Kálmán 4—5 éves fiuk felgyujtották Mátyás Jánosné pajtáját és kamráját, melyekben széna, gabona és gazdasági eszközök égtek porrá. A kár 875 kor, mely a biztosítás révén megtérül.

— **Az utadokat be kell fizetni.** A kereskedelmi minisztertől rendelet érkezett Somogyvármegye törvényhatóságához. Nemrég ugyanis több vármegye kérdést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, vajjon az utadók kivethetők és beszédhetők-e. A kereskedelmi miniszter a pénzügyminiszterrel együtt a törvényekre hivatkozva úgy határozott, hogy az állami utadók kivethetők és behajthatók.

— **Magyar név.** Spitzer Győző, máv. rak. fölvi gyázó saját, valamint kiskoru gyermekei: Julia és Károly szigetvári lakosok családi nevének „Szirmai“-ra kért átválttatását a belügyminiszter megengedte.

— **Uj pénzintézet Barcson.** Mint lapunknak jelentik, a m. hó végén itt „Bares és vidéke hitelszövetkezet“ czég alatt új pénzintézet alakult. Ezen hitelszövetkezet keretébe tartoznak: Bares, Pálfa, Szentés és Tarnócza községek.

— **Mellbe lőtt szatócs.** Tudósítónk a következő vérengzést jelenti Lakócsáról. Már 4 éve, hogy lakója volt Veriga János cipésznek Steiner Mór szatócs, ki a mult évben 2600 koronáért megvette a házat. Később Veriga az eladást megbánta és felakarta bontani a szerződést, pert is indított, de abba hagyta. A szerződés szerint Veriganak még ez év ápril 24-ig volt ott lakása. A tulajdonos a héten kerítést csináltott, de a cipész ölfája és trágyája utban volt, miért is felhívta őt, hogy hordassa el. Veriga azonban ezt azonnal megenni vonakodott, miért is összeperreltek. A vézna Veriga megijedt Steinertől és a jegyzőhöz akart menni, de önvédelemből, mert félt, hogy Steiner megveri, magához vette 6 lövetű revolverét és amint az udvaron kiakarta kerülni Steinert, az folyton követte, — erre ő a levegőbe lőtt. Mire Steiner egy deszkadarabbal megakarta támadni a hátráló Verigát, ki megbottlott és hanyat esett. Amint Steiner ütésre emelte a kezét, abban a pillanatban felugrott Veriga és mellbe lötte. A golyó a jobb melkas fölött furódott Steiner testébe és állapota súlyos, — felgyógyulásához kevés a remény. Verigát letartóztatták és beszállították a kaposvári kir. ügyészség fogházába.

gálója és biztatója; irodalmi hajlamait Szemere Bertalan ébreszti és irányozza olvasmányokkal; otthon Szontagh Gusztáv „a filozof kapitány“, atyjával bölcselkedve és nyelvészkedve, az erkölcsi élet igazságait példázta előtte; míg nagybátyjának, Vadnay Miksának házában és körében az új eszmék lángja csapja meg: Kossuth politikája és Petőfi költészete. A gyermek mindezt inkább fantáziájának és érzelmeinek útján fogadja lelkébe; de az idők gyors forgatagában hamar elkövetkezik a nap, mely számon kéri tőle, hogy befogadta e.

Mikor a halhatatlan szónoklatokban és költeményekben hirdetett eszmék energiája megacélozza a szívet s a haza védelmére szólítja a karokat: a tizenöt éves deák ott hagyja iskoláját és a szülei házat s honvédek áll. Az erős akarat ép oly korán nyilvánkozott benne, mint az eszményi, költői hajlam s a nemzet ügyének e kettőnél volt-e hatalmasabb toborzója?

Az ő édes anyjának egyszerű, meleg szíve is, mint a fölmagasztosulásnak e dicső napjaiban annyi gyöngéd szív, áldozatkész rajongásra lobbant s ékszerével együtt legfellebbebb kincsét, egyetlen fiát is a hazának adta.

A kis katonával nem sokáig tréfálkoztak, akik csak dobosnak akarták volna befogadni. Előbb tüzér, majd gyalog honvéd lett s a tüzpróbát emberül kiállotta.

A mint egész életében jólelkűnek és gyöngédnek ismerte mindenki, gyöngének nem látta soha senki: az igaz és nemes férfui léleknek nehéz próbatételét még katonakorában megállotta. A csaták tüzeiben ép úgy helet állt, mint a legkegyetlenebb télen a mármárosi szorosok hó- és jegmezőinek őrszolgálatában. Helyt állt s majdnem életével lakott szívének emberszerető, de fegyelem sértő felbuzdulásában egy meggyalázott katona-pajtása mellett.

E kis történetben, mely emlékezéseinek egyik legvonzóbb részlete, legérdekesebb lelke két jellemző vonásának korai megnyilatkozása: barátságának példátlan áldozatkészsége s halájának kiirthatatlan mélysége.

A katasztrófa után a szibói fegyverletételről menekült a kis főhadnagy s Borsodnak egy félreeső falujában, nem messze Jókai rejtékhelyétől, vonta meg magát egy időre. De a bosszuálló hatalom kezét nem kerülhette ki: besorozták s ráhúzták a rabruhává lefokozott osztrák uniformist, a sár-

— **Merénylet a vonat ellen.** A Szigetvár-kaposvári h. érdekű vasut osztálymérnöksége ismeretlen tettesek ellen jelentést tett a járásbírósnál arról az esetről, hogy az e. hó 2-án közlekedett 9713 sz. vonatnak Szigetvár állomás közelében a 19—20 szelvények között meglelt állnia, mert a vágányokra 10 drb. kerítés oszlopot tettek, de azt a vonat személyzete szerencsére észre vette és az akadályt elhárította, mi által egy kiszámíthatatlan szerencsétlenségnek vette elejét. A gaztetteket erélyesen nyomozzák.

— **Elriasztott tolvajok.** N. Hárságyról írják nekünk, hogy egyik éjjel *Klikics* János szatósüzletébe, ismeretlen tettesek beakartak törni, de szerencsére a gazda felébredt, zajt ütött és elriasztotta a gazembereket.

— **Osztrák vigéceknek tilos!** A „Somogyi hírlap“-ban olvassuk a következő érdekeséget: A kaposvári kereskedők tekintettel az osztrák ipar ellen irányuló országos mozgalomra, elhatározták, hogy a legszigorubb eljárást tanúsítják az osztrák vállalatok képviselőivel szemben. A Bécsből jövő vigéceknek egyszerűen egy az ajtóra akasztott kis tábla adja értékükre a következőket:

„Osztrák cégek képviselőinek tilos a bemenet.“

Ha hat hónap múlva Bécsben nem lesz magyar váltó, ha majd a 400 millió évi magyar pénz megcsappan egy kissé, talán megjön a kedve a németnek velünk barátkozni, ahelyett hogy örülne. Kövessétek a példát. Szigetvári közönség! Ahol ilyen táblát nem láttok, oda ne menjetek be.

— **Tolvaj suhancz.** Már számtalanszor lopott *Koronics* István patosfai 18 éves suhancz. Daczára annak, hogy mindig rajtvesszett, azért ismét megpróbálta. A héten is *Zsófi* János kovácslegény kabátjából 9 koronát vett ki, melyből 4 kora elköltött, 5 koronát pedig a szénába rejtve találtak meg a csendőrök, kik feljelentették az enyves kezű *Koronicsot* a bíróságnál.

ga hajtókás fehér kabátot. Ez alatt a kabát alatt rejtegetett két könyvet. Egyik a fényes multhoz kapcsolta s eszményeit őrizte: Petőfi versei; másik a homályos jövő munkájára készítvén elő, pislogó reményét ápolta: naplójegyzetei voltak, melyeknek írását akkor kezdte meg s mindvégig folytatta. Sokszor emlegette, hogy a körülmények, a rejtegetés kénytelensége akkor szoktatták rá hihetetlenül sűrű, de kitűnően olvasható, éles, gyöngybetűs írására; hogy papirosa, szabadsága mindene kevés volt a naplózásra.

Bécsen át Olaszországba vitték s Verona és környéke lett börtönévé. Sötét és gyötrő emlékek gyűlnek lelkébe: inkább a kaszárnyák durva fegyelme és gyötrelmes szolgálomunkái, a kórházak elhagyatottsága és szenvedései, tiszjeinek gyűlölködő üldözése, mint a kék ég bája, az Adige tündérvölgye, Palladió márványpalotái. Ritka magyar ifju láthatta akkoriban ily korán, a fiatal lélek mohó fogékonyságával a szépségnek ezt a csodavilágát; de ő gyászfátyolon keresztül látta. A fátyolt szívének és képzeletének egy-egy fellobbanása át-áttörte, de újra megújra csak összehúzódott a szemei előtt. Egy ilyen lobbanás emlékét őrzí verse a vicenzai hárfás leányhoz, ki holló-hajával, éjszemeivel és piros ajkaival elbűvölte a sze-

— **Meghívó.** A szigetvári Lawn-tennisz egyesület folyó hó 18-án délután öt órakor a „Korona“ szálló külön éttermében közgyűlést tart, melyre a t. tagokat ezuton hívja meg a választmány. *Tárgysorozat:* 1. A mult évi költségvetés megvívsgálása, esetleg a felmentvény megadása. 2. Az egyesület feloszlása tárgyában való határozás. 3. Feloszlás kimondása esetén az egyesület meglévő vagyonának mikénti értékesítése fölötti határozás. 4. A feloszlási indítvány elvetése esetén az ideiköltségvetés megállapítása, új tisztviselők választása. 5. Esetleg egyéb indítványok.

Szigetvár, 1906. márczius hó 10-én.

Dr. Zsigmond Ferenc Hegyessy János jegyző, elnök.

A választmány ez uton is figyelmezteti az egyesület tagjait, hogy amennyiben a feloszlást kívánják, úgy saját érdekükben a közgyűlésen minél számosabban jelenjenek meg, mert ha a tagoknak alapszabályszerű többsége nem lesz jelen a közgyűlésen, a feloszlási indítvány fölött határozni nem lehet. Ez esetben az egyesület továbbra is fenn áll és a tagok kötelesek tagsági díjajukat pontosan befizetni.

— **Márczius 15-ikének emlékére** társasvacsorával kapcsolatos hazafias ünnepélyt rendeznek: Az olvasó egyesület, A Polgári kaszinó, Kátay vasuti vendéglős és Puskás a „Zrinyi“ vendéglős.

— **Pótvásár nálunk.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Szigetvár községben a f. év január hó 22 és 23-ára esett, de elmaradt országos állat- illetve kirakodó vásár helyett, f. évi márczius hó 19. és 20-án pótvásár-állat- illetve kirakodó vásártartassék.

— **Betörés a boltba.** Mint lapunknak jelentik, *Berger* József szuloki kereskedő üzletébe f. hó 6-ára virradóra, valószínűleg kőbor cigányok betörték s onnan 230 kor. pénzt s ékszert elloptak. Nyomozás folyik.

Nyilvános köszönet. A szigetvári nőegyesületén felülfizettek a következők: *Dr. Szabó István, Spitzer Lipót és neje (Bares), Hónig Lipótné (Adorján pt.), Honig Aladár (Adorján pt.), Molnár László (Patosfa), Keglevich István (Zádor 10—10 K. Velvart Armin (Adorján pt.), Visy Sándor, Beck Dániel, Fuchs Zsigmond, Dr. Szily Ádám, Dr. Kriszt Béla 6—6 K. Ehrenfeld Vilmos, Ocsodál Gusztáv, Hirschler Miksa (Dombóvár, Verböczy János, Honig Sámuel (Lukafa), Dr. Berkes Móricz, 5—5 K. Székely Sándor (Kaposvár), Puchmann József, Salamon Jenő, Hoch Ferencz, Maulwurf Ernő, Neumann Lipót, Deutsch Aladár, Stern Lajos (Pata), Hoch Ignác, Dr. Kohn Arminné, Ribnyanszki József, Batyók Aladár (Mozsgó) 4—4 K. Markus és Szendrei (Budapest), Böhm Amália, Varga Péter (Kaposvár), Keresk. egyesület, Dorner Pál (Bares) 3—3 K. Heller Lipót (Bécs), Kellermann és Scharmann (Bécs), Flandrak és társa (Bécs), Berger és Rosenfeld (Bécs), Schlesinger és Reichel (Bécs), Selinko testvérek (Bécs), Heit S. (Bécs), Kertész és Gorka (Budapest), Deutsch Dávid, Kary Henrik (Bécs), Löwinger Zsigmond (Bécs), Erenwald J. (Bécs), Bacher testvérek (Bécs), Mangold és Weisz (Bécs), Neumann S. (Reichenberg), Stross Noe (Bécs), Ring S. és társa (Bécs), Rosenzweig és fiai (Bécs), Jung Gyula, Szabó Gyula, Hergor József, Kapossy Iván, Stern Sándor, Steiner Miksa, Fischmann Adolf, Klein Károly, Blau Bernátné Dr. Gyárfás Leó, Singer Armin, Heisler Ferencz, Schön Lidorné, Eckstein Dávid, Ferencz Dávid, Laufer Jenő, Weisz Vilmos, Fuchs Mór (Bares), Kobza Károly, Walde Lajos, Dr. Szendrődy Károly, Dr. Ujházi Hugó, Fischer Ignác, Blum Sándor (Siklós), Bárvarth Gyula, Baumgartner Adolf, Brüll Adolfné, Maulwurf Gyula, Zeizler Vilmos 2—2 K. Kertész Miksa, Klein Jakab (Lajosfa), Fried Nándor, N. N., Epstein Adolf, Goldstein J., Szakács József, Orlovsky Frigyes, Ocsodál Ödön, Nicsovics Vazul, Fuchs Sándor 1—1 korona. A t. felülfizetőknek ez uton is köszönetet mond a nőegyesület.*

— **Képkiallítás.** Mult számunkban már hírül adtuk, hogy *Muszély* Agoston polg. iskolai rajztanár festményeiből és rajzaiból gyűjtéményes kiállítást szándékszik rendezni Szigetvárott. A több oldalról hozzánk érkezett kérdésekre válaszul és a nagyközönség tájékoztatására a következőket jelenthetjük a kiállításra vonatkozólag. A kiállítás megnyitásának napja még nincs kitűzve, de valószínűleg e hó második felére esik. A tárlat körülbelül egy hétig lesz látható. Helyiségül a polg. leányiskola új épületének két termét sikerült megszerezni. Körülbelül 120 festmény és rajz kerül kiállításra, részben teljesen kidolgozva, részben csak vázlatban. E képek és rajzok tárgya a legváltozatosabb. Van köztük biblíából merített vallásos kép, csendélet, családi jelenet, táj és zsánerkép. Az előállítás anyagát illetőleg eszközt tekintve a festmények viz és olaj festmények; a rajzok kréta, szén, ceruza és tollrajzok. A festmények és rajzok mind eladók. A kiállítás mérsékelt díj mellett lesz megtekinthető. A szükséges tudnivalókat a legteljesebb pontossággal, annak idején közölni fogjuk. A felsorolt adatokból látható, hogy a kiállítás érdekesnek ígérkezik.

— **A Zrinyi-tér disze.** Akasztófa?-emléktábla? vagy mi a csoda az a durván faragott görbe duczon álló bádógtábla, mely pár nap óta a főteret diszíti? Nem az! Az a micsoda egy fejlődő város hirdető oszlopát helyettesíti, még pedig kellő eredménnyel, mert utbaigazítást ad, hogy gyorsan nem szabad hajtani. Mintha azt nem tudnák. A másik passzus pedig *Kazyné* nevét teszi közismertebbé és utbaigazítást ad, hogy arra kell járni. Mit mondják, hogy a figyelmeztető felírást este is olvashassák, lámpát is tesznek a duczra. Mi szíves üveget ajánlunk, mert azt messziről meglátni. Mindazonáltal szeretnők, ha ez emléktábla nem sokáig állna ott, vagy helyébe egy rendes modern hirdető oszlop kerülne, vagy talán semmi.

gény fiut s egy hosszú versre ihlette, mely tele van a gyermekszenvedélyeknek meghatóan naiv és őszinte nagyzásával. Oly sajátosságosan meglepő a romantikus beszéd; melyet ez a legkorábbi dátumu irodalmi terméke feltár előttünk: az olasz osteria asztalánál, távol hazájától, karjára hajtva fejét ül a gyermek-katona, közemberek rabsorában és ruhájában, szívében egy dicső hadjárat nagy emlékeivel és gyászával, a jelen nyomorában és a jövő bizonytalanságában sinlődvé; előtte a szép hárfás leány, ki fölveri egész érzésvilágát s ennek szenvedélyes és néma vergődésében egy pillanatra magához láncolja. A sötét fatyol lobbot vet szemé előtt, de megint csak megszövedik.

Ez az élet nem volt heves fellángolások élete, nem a történelmi és művészeti tanulások iskolája sem, hanem a férfias tünni tudása és kitartása. A közelmúlt sorsfordulataival együtt férfivá érlelte a gyermeket, korán kifejtvén benne a kötelességérzetnek és csüggedetlen munkakedvnek csiráját. Lelkébe véste s minden következtetésével természetébe oltotta az igazságot, hogy: nem vész el bármi sors alatt, ki el nem csüggedett.

Egy évi nyomorgás után a többiekkel megszabadult ő is s keresnie kellett helyét az életben, az új világban . . .

A közönség köréből.

Meghívó.

A magyar ipar és kereskedelem támogatása érdekében felkérjük a kereskedő, iparos, ugyszintén a helybeli és vidéki fogyasztó közönséget, hogy a város háza tanácstermében folyó hó 18-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartandó értekezleten minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Szigetvár 1906 évi március hó 9-én

Hegyessy János Batta Béla
Dr. Szabó István Farkas Gyula
Dr. Kriszt Béla Dr. Perczel Győző
Vargha Sándor Bárvárth Gyula
Dr. Ujházi Hugó.

Tarka krónika.

A hajléktalanok menhelye.

I.

Szerkesztő: Végre is egy jó családból való riporternek mindig tudnia kell valamit a lap érdekében.

Riporter: Szerkesztő ur azt hiszi, hogy a szenzáció olyan gyakori, mint a szerelem.

Szerkesztő: Ha ön ilyeneket beszél, akkor kénytelen leszek önnek a „szamártitultust előlegezni. Ez az egyetlen előleg, a mit nem fogok öntől levonni.

Riporter: Csak majd én fogom levonni.

Szerkesztő: Ugyan mit?

Riporter: (Megbámultan.): A konzekvenciákat.

Szerkesztő: Érzékenykedéssel nem lehet elútni a dolgot. Menjen, szimatolni.

Riporter: Könnyű önnek.

Szerkesztő: Tanuljon amerikai riporter kollégáitól.

Riporter: Őket csengő dollárokkal fizetik, nekem meg koronákban vonják le az előlegeket.

Szerkesztő: Kérem, ha szivességet tesz önnek, levonhatok én dollárokat is koronák helyett.

Riporter: Jó viecez!

Szerkesztő: Mozogjon, menjen! Nyársaltassa fel magát, keressen bünbarlangokat, interjuvolja meg a hordár Gyuricát . . . bánom is én akármit . . . de holnapra szenzáció legyen.

Riporter: (A szerkesztő homlokára üt): Hopp! Fényes eszme!

Szerkesztő: Mi az.

Riporter: Bezárom magam a „Sörházba“ a hajléktalanok menhelyébe. Hallgatódzom, szaglászok és holnap örületes cikket írok a nyomorról.

Szerkesztő: Lássá! Ezt szeretem. Siessen.

Riporter: Csakhogy ebben az előkelő rüdéngóban nem mehetek, okvetlenül csavargónak kell látszanom. Szerkesztő ur, adja ide a rukáit!

Szerkesztő: Ne szemtelenkedjék. . .

Riporter: (Leszakítja róla kabátját és mellényét.): A szent cél érdekében. (Gyorsan öltözködik.)

Szerkesztő: Végre is . . .

Riporter: Isten önnel szerkesztő ur.

Szerkesztő: Hallja!

Riporter: A szenzációs vizionlátásra.
Szerkesztő: Adja ide az órát! Ott van a mellényzsebemben. Adja vissza.

Riporter: (Elszalad, visszakiált.): Majd ha üt a vizionlátás órája.

Szerkesztő: Jaj! A gazember! Elvitte az arany órát! Elájul. A muaka társak jégbehűtött antraczen téntával öntözzetik.)

II.

A Sörházban, a hajléktalanok menhelyében éjfél felé a sok gyanus, toprongyos alak között fekszik a riporter. Ugy tesz mintha aludnék, pedig minden neszre fülel. Mögötte két csavargó suttog.

Riporter (Magában.): Kellemetlen illat, az bizonyos. Szinte érzem a szenzáció szagát.

1. csavargó: Mondom, barátom, csak egy helyen lehet jól étkezni: a Koronában.

2. csavargó: Én ma Kátaynál vacsoráztam és nem panaszkodom.

Riporter (Magában mosolyog.): Nemi rossz, ezt megjegyezzük: a hajléktalanok előkelő helyeken étkeznek.

1. csavargó: Vettél új szigetvári takarékpénztári részvényeket.

2. csavargó: Ugyan hagyd el. Nem érdemes. Sietek tudni az utolsó rimamurányin is.

Riporter: (Magában): Mesés!

1. csavargó: Áprilistól kezdve a vasuti utcába az Ecksteinhoz megyek lakni.

2. csavargó: Nekem is sok bajom van a házigazdával. Legutóbb nem tudtam lakást fizetni. Kénytelen voltam tehát betörni a háziur lakásába. Az ezüst gyertyatartókat zálogba csaptam és a kapott összeggel rendeztem a lakáspénzt.

Riporter: (Magában.) Remek adatok a cikkhez! Mily eredeti becsületesség.

1. csavargó: Hallod-e öregem: ha olyan jól élsz, mit keresel itt, a menhelyben?

2. csavargó: A mult éjszaka is összeoptam itt vagy harmincz pengőt és járulékait.

1. csavargó: Járulékait?

2. csavargó: No igen, holmi zsebkenőket, inget, tárczát, stb. stb.

Riporter: (Az orrát fogja, hogy ki ne törjön a kaczagás. Magában.) Ezek ide járnak lopni! Óriási (Lassan elálmosodik.) Ide lopni . . . a Sörházba a menhelybe . . . Óriási. (Elalszik.)

1. csavargó: (Hajnal felé a riporterre mutat.) Itt is láttam egy ujoncot.

2. csavargó: Tapogassuk körül. (Kilopják a riporter zsebéből a szerkesztő óráját.)

Riporter: (Másnap berobog a szerkesztőségbe. Átadja a cikket.) Fenomenális!

Szerkesztő: Hadd lássuk. (Átfutja.) Pompás! Ezzel a cikkel kiengesztelt.

Riporter: De most cseréljük vissza a ruhát.

Szerkesztő: (Átöltöznek.) Nagyszerű.

Riporter: (Kaczag.) Lopni mennek a hajléktalanok menhelyébe.

Szerkesztő: És ezt ők nyomornak nevezik! Hahaha! Lopni. (Keresi az órát.) Hahaha!

Riporter: Hahaha!

Szerkesztő: (Lassankint elkomolyodik.) Hallja! Hová tette a százforintos aranyórát?

Riporter: Mifőle órát!?

Szerkesztő: Szerencsétlen! Benne volt az órámm! . . .

Riporter: Óriási! Ellopták a szerkesztő ur aranyóráját!? Adja ide a cikket, ezt még beletoldom. Ezt csinálják utánam amerikai kollégáim! (Kaczag.)

Szerkesztő: Takarodjék a pokolba!

Riporter: (Nevetögöresükbe esik.)

Ikarus.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint

Árak 100 kilogramonként értendők,

Szigetvár, 1906. március 2-án.

Buza — K. 15 — 15 40

Rozs — „ 12 — 12 60

Árpa — „ 14 — 15 —

Zab — „ 14 — — —

Tengeri — „ 13 — 15 —

Bab — „ 24 — — —

Kiadja a szerkesztőség.

Kitünő gyümölcs.

Tökéletes csiraképes kerti magvak, makói és belgrádi dugnivaló hagyma

lehető és legjutányosabb ár mellett kapható

Gyenis Lajos

műkertésznél SZIGETVÁR

(Báró Biedermann Rezső-utca.)

Ugyanott jó családból egy fiu tanoncznak felvétetik a kertészethez.

Tenyészbika eladás.

A Somogy-Apáti uradalom Adorján pusztájában eladó hét darab vöröstarka bonyhád-szimenthali keresztezésű fejős anyától származó 1¹/₂-2¹/₄ éves

tenyészbika

melyek az apaállat-vizsgáló-bizottság által köztenyésztési célra alkalmasnak találtattak.

Czim: Somogy-Apáti. Vasutállomás Szigetvár.

Eladó

egy jól jövedelmező, legújabb mintákkal berendezett

előnyomda,

ugyszintén egy

phonográf és grammophon.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Megérkeztek

Óriási választékban
az összes

tavaszi újdonságok!

Különlegességek

Ruha kelmék és női Confectionban!

Deutsch Dávid fia

divatáruházában

SZIGETVÁROTT

Értesítem a n. é. közönséget,
hogy **Szigetváron Vasuti-utca 64**
szám alatt

szoba, czimfestő és mázoló
műhelyt nyitottam.

Elvállalok e szakmába vágó
minden munkát, a mai kornak meg-
felelő és a legújabb divat szerint.
Hogy ezt elérhessem érintkezésbe
léptem a kontinens legnevesebb minta-
gyáraival; főtörekvésem oda irányul,
hogy tisztelt megrendelőimet elegáns,
tiszt és olcsó munkával elégítsm ki.

Képesítésemet a budapesti ipar-
rajz iskolában szereztem, mely in-
tézetben művészies kivitelű kézi fes-
tészetet tulajdonítottam el s ezért a
legkényesebb igényeknek is megfelel-
hetek.

A n. é. közönség pártfogását
kérve maradtam tisztelettel

Weiner Miksa

szoba czimfestő és mázoló.

Legjobb

készítményü

BUTOROK

minden kivitelben, óriási
választékban rendkívüli olcsó áron
kaphatók:

Fehér Béla

butorraktáraiban

PÉCSETT, Apáca-u. 2. sz. a.

a takarékpénztári palotában.

Saját termésü

kétszer fejtett, mintegy 60 hect.

fehér és siller boraimat

18 kr. átlag árért eladom.

Jeszenszky Gyula

mohácsi lakos.

Eladó!

Jutányos árért, egy 18

hónapos 145 cm. magas 210 cm.

hosszu valódi (schveici) bonyhádi

származásu, igazolvánnyal ellá-

tott **bika.**

Sauer Simonnál

Szulokban

Értesítés.

Van szerencsém a t. kö-
zönséget értesíteni, miként
ujabban ezután mindennap

a

délutáni sütést

is bevezettem. Ennélfogva
sütőüzletemben naponta
frissen sült

ozsona sütemény

lesz kapható, — u. m.:

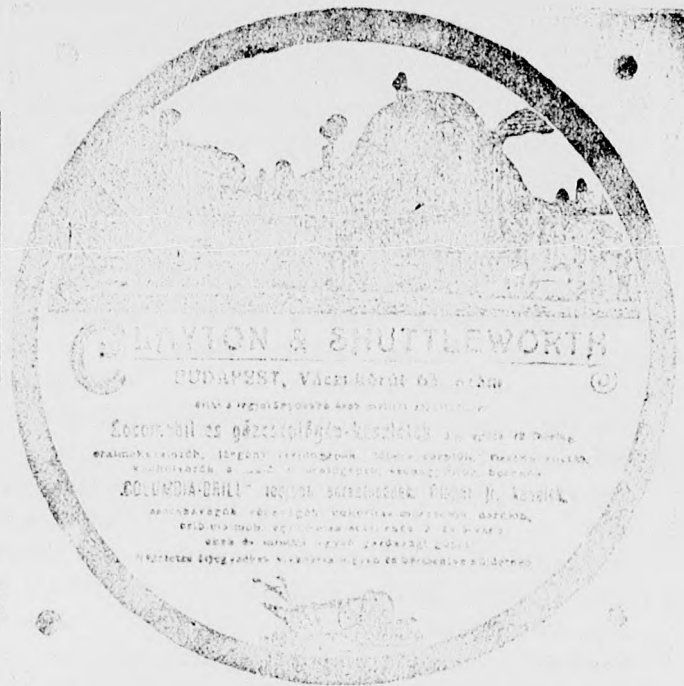
Kifli, császárszemlye és deszert-
sütemény.

**A t. közönség pártfogá-
sát kérve, maradtam**

Tisztelettel

Kormos Ferencz
sütő-mester.

Hirdessünk
a „**Délsomogy**“
lapban,
ha ezélt óhajtunk el-
érni hirdetéseinkkel.

Urak figyelmébe!

Elsőrangú szabász által készítettjük a leg-
divatosabb Férfi öltönyöket u. m.

Ferencz József, Jaquet és Saccó öltönyök.

Felöltök, köpenyek,

Frack, Salon és Smoking öltönyöket.

Nagyraktár férfiruhakelmékben.

Heisler Ferencz és Társa

Divatáruhaza (A Békához.)

Előnyös fizetési feltételek.

Legjobb és legszebb kivitelben.

Munkaerő elsőrendü!